

Kultūras ministrija

KM atbalsts NVO. Aktualitātes un izaicinājumi.

05.08.2026.

Kultūras ministrija

1. Pilsoniskās sabiedrības attīstība

Kultūras ministrija mērķtiecīgi stiprina pilsonisko sabiedrību, īstenojot gan konkrētus atbalsta pasākumus, gan veidojot ilgtermiņa politikas ietvaru pilsoniskās sabiedrības attīstībai.

Mazākumtautību NVO līdzdalības veicināšanas programma. Programmai paredzēts papildu **100 000 euro** valsts budžeta finansējums, palielinot tās apjomu no līdzšinējiem **80 000 euro**. Finansējuma pieaugums apliecina Kultūras ministrijas prioritāti stiprināt mazākumtautību nevalstisko organizāciju kapacitāti un līdzdalību.

NVO līdzfinansējuma programma. Programmas finansējums saglabāts **105 000 euro** apmērā. Vienlaikus pēc Kultūras ministrijas iniciatīvas tika izstrādāti un Ministru kabinetā apstiprināti grozījumi **Ministru kabineta 2018. gada 17. jūlija noteikumos Nr. 421 "Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas"**, paredzot iespēju piešķirt valsts budžeta priekšfinansējumu biedrībām un nodibinājumiem starptautisku projektu īstenošanai.

Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģija. Kultūras ministrija ir uzsākusi Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijas izstrādi sadarbībā ar valsts institūcijām un NVO. Stratēģijas mērķis ir noteikt vienotu valsts redzējumu un ilgtermiņa rīcības virzienus pilsoniskās sabiedrības stiprināšanai, nodrošinot pēctecību pēc **Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam**.

Kultūras ministrija

2. KM un NVO līdzdarbības līgumi

KM slēdz līdzdarbības līgumus ar NVO par valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu:

- profesionālās mākslas un kultūras nozaru attīstībā (mūzika, teātris, deja, literatūra, arhitektūra, mākslas kritika u.c.)
- nozaru profesionālās kvalitātes un kapacitātes stiprināšanā;
- Latvijas kultūras starptautiskās sadarbības, mobilitātes, eksportspējas veicināšanā;
- kultūras mantojuma un muzeju jomas attīstībā, t.sk. muzeju profesionāļu tālākizglītībā;
- piederības Latvijas kultūrtelpai stiprināšanā, t.sk. diasporas materiālās kultūras un vēstures mantojuma apzināšanā un pieejamībā sabiedrībai;
- vienojošas sociālās atmiņas un izpratnes par Latvijas valstiskuma veidošanos stiprināšanā;
- medijpratības un žurnālistu drošības stiprināšanā.

Ieguvumi: atklāta procedūra – konkurss, skaidri definēti uzdevumi un sasniedzamie rādītāji, efektīvāka pasākumu īstenošanas metode un mērķa auditorijas sasniegšana

Izaicinājumi: stingras kontroles procedūras (t.sk/ izdevumus pamatojošie dokumenti)

Kultūras ministrija

3. NVO fonds

- Kopš 2019.gada **finansējums NVO fondam pieaudzis** no 400 000 līdz 2,5 milj. €, 2026.g.
- Kopš 2024.gada finansējums ir SIF budžetā.

Ieguvumi: iespējas īstenot 2 gadu projektus NVO, efektīvāka finanšu vadība (nav transferti), regulāri izvērtējumi, partnerība ar NVO visos etapos, tostarp definējot prioritātes

Izaicinājumi: vērtēšanas ekspertu subjektivitāte, izmērāmu un skaidri noteiktu rādītāju trūkums programmas līmenī

Kultūras ministrija

4. Sabiedrības integrācijas fonda audits

- **KM izveidota starpinstitūciju darba grupa** SIF funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes jautājumu izvērtēšanai.
- Darba grupā piedalās pārstāvji no visām ministrijām un NVO pārstāvji(saskaņā ar Memoranda padomes deleģējumu).
- **Darba grupas uzdevums ir izstrādāt un Darba grupas vadītājam līdz 2026. gada 17. augustam iesniegt kultūras ministram priekšlikumus par nepieciešamajiem uzlabojumiem Sabiedrības integrācijas fonda darbībā**, ņemot vērā iepirkuma “Sabiedrības integrācijas fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audits» sniegtajā audita ziņojumā ietverto informāciju un rekomendācijas.
- **Lai nodrošinātu objektīvu un profesionālu SIF darbības izvērtējumu, KM 2026. gada 24. martā noslēdza iepirkuma līgumu Nr. 2.5-15-9/2026 (iepirkuma identifikācijas Nr. KM 2026/1) ar SIA “PricewaterhouseCoopers” par SIF fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes auditu.** Līguma izpildes periods bija no 2026. gada 24. marta līdz 25. jūnijam.

Kultūras ministrija

5. Līgumi ar NVO (Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds)

KM, pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas sniegto atzinumu, apturēja biedrības “Gribu palīdzēt bēgļiem” īstenoto Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.–2027. gada plānošanas perioda projektu “Kultūras dažādības festivāls kā koprades un integrācijas veicinātājs.”

Projekts tiek apturēts līdz galīgā tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim kriminālprocesā, kurā biedrības padomes locekle ir apsūdzēta saistībā ar Latvijas Republikas valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas atbalstīšanu. Projekta īstenošanas apturēšanas laikā finansējuma saņēmējs nav tiesīgs uzsākt projekta aktivitātes, uzņemties saistības projekta ietvaros vai iesniegt finansēšanai ar projekta īstenošanu saistītus izdevumus.

Projekta kopējā summa - 99 954 eiro; projekta īstenošana vēl nav uzsākta, kā arī projekta ietvaros nav veikti maksājumi.

Kultūras ministrija saņēma informāciju no Iekšlietu ministrijas un Finanšu ministrijas par biedrības “Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls” projektā veikto revīziju, kas liecina par vairākiem pārkāpumiem projekta īstenošanā un nosacījumu izpildē un izdeva lēmumu apturēt tiesības veikt jebkādas turpmākās finanšu darbības saistībā ar projekta īstenošanu.

Projekta kopējā summa ir 246 754,52 eiro, no tiem jau izmaksāti 74 000 eiro, par finansējuma izlietojumu patlaban notiek pārbaudes, no biedrības ir pieprasīta dokumentācija un nepieciešamā informācija, lai izvērtētu FM veiktās revīzijas konstatējumus un pieņemtu turpmākos lēmumus, līdz tam brīdim tiek apturēta asinējuma pilnvara.

Kultūras ministrija

Priekšlikumi/Diskusija(1)

Pirmie secinājumi par SIF:

- Pārvaldības modelis/lēmumu pieņemšana.
- Nosaukums, juridiskais statuss, stratēģija.
- Sadrumstalotība un programmu daudzums.
- Esošo programmu pārskatīšana(atteikšanās vai nodošana citām institūcijām).

Kultūras ministrija

Priekšlikumi / Diskusija(2)

Par atbalstu NVO:

- Subjektivitāte lēmumu pieņemšanā.
- Kontroles mehānismi un uzraudzība.
- Izmērāmi sasniedzamie rezultāti, kvalitāte.
- Konkrēta projekta vai programmas ietekmes mērījums.

Kultūras ministrija

Uz sadarbību!